

Lennart Meri

Vabariigi Presidendi kõne kodukaunistamise auhindade kätteandmisel Paides 23. juunil 1999

23.06.1999

Armsad paidekad ja kallid kodukaunistamise võitjad!

Mul on hea meel siin olla. Tundsin Paidet ammu enne seda, kui ma teie linna esimest korda külastasin. Mul on nimelt hea sõber Ants Viidalepp. Te leiate tema pildi Paidest oma peapostkontorist paremat kätt ukse vastas. Selle pikerguse formaadiga pildi peale on ta maalinud kõik need kenad, armsad ja ka naljakad lood, mida ta meie ühistel reisidel on rääkinud: Paidest, oma isast, kes oli siin mitte ainult postkontori juhataja, vaid ka Paide vabatahtliku pritsimeeste ühingu juhataja, oma skauditööst turbarabas, kooliskäimisest ja esimestest armastustest. Ants Viidalepa lugudest tekkis mul täiesti tajutav pilt Paidest. Ja kui ma siis pikkadelt ekspeditsioonidelt tagasi jõudsin ja Paidet esmakordselt külastasin, siis, pean tunnistama, see veneaegne Paide ei läinud kokku selle ilusa, värvilise, lustaka Paidega, millest nii kaasakiskuvalt oli jutustanud kunstnik Viidalepp, selle linnaga, kus olid lõbusad laadad, kus inimesed üksteist abistasid, kus, jah, kus kõikide eesti koolide inspektor tuli mu sõbra kooli vaatama ja kogemata mu sõbra liigsest usinusest vastu muhku sai.

Soveetlik Eesti ja vanema põlvkonna mälestuste-Eesti triivisid ka oma värvides ja maastikes järjest rohkem teineteisest eemale. Seda teavad kõik need, kes on minuvanused ja vanemad. Selle tõttu oli nii loomulik, et ma ükspäev mõtlesin, et me peame õla alla panema ja eriti noortele rääkima, kui ilus see maa oli, kui puhas ta oli, kui sõbralik ta oli, kui aus ta oli, kui palju värve meil oli ja kuidas ka pärast raskeid tööpäevi ei olnud niisugust kohta Eestimaal, kus õhtul ei oleks kuulda olnud kas rahvastepalli või võrkpalli mütsatusi. Inimesepuhtus, hingeline puhtus ja riigipuhtus - nad käisid koos.

Jah, kui ma esimest korda jõudsin Eestisse maadpidi, oli niisamasugune kuum ilm kui praegu. Me läksime teemeistri juurde vett paluma. Meile valati kruusidesse piima. Kui ütlesime, et me palusime ainult külma kaevuvett, pani perenaine seda pahaks. Me muidugi jõime piima. Näete, niisugused on vanema põlve mälestused Eestist, ja neid me peame püüandama noortele, kellel see puudub. Noortel on midagi muud, mis puudub vanemal põlvkonnal. Noored on enamasti käinud välismaal ja näinud korda, puhtust ja abivalmidust, mida nad Eestis ei näe. Kuid see kõik ja palju muud ja tähtsamatki on Eestis olnud. Kodukaunistamise ülesandeks ongi vanade igatsuste ja uute võimaluste kokkuviiimine ja teokstegemine. Sellepärast ma kutsusingi ellu kodukaunistusliikumise. See ei ole ainult igatsus erksaks värvitud majade järele. See ei ole eputamine. See igatsus, mis sundis mind kodukaunistamistööd uuesti alustama, oli igatsus tõelise Eesti järele, mis elab ju meie südames, mis elab meie tulevikulootustes ja mis on meie ümber. Mis on meie ümber ka täna.

Täna ma olen kaks korda Eesti läbi lennanud, kahel erineval suunal. Me alustasime hommikul Paslepast lendu, lendasime peamiselt üle rabade ja metsade Valka. Ma nägin kahte asfalteeritud teed, kahte küla ja teede ääres ja metsa peidetult kohutavalt palju risu ja rauda ja rämpsu, kõike seda, mis nii väikesesse riiki ei tohiks mahtudagi. Sest Eesti on ju nii väike, et võime ta läbi kõndida.

Teiste sõnadega, väike Eesti riik on ühtlasi ka meie aed. Aed, mis on meie kodu ümber. Ja nii nagu me koduaeda kõik oskame korras hoida, nii ma tahtsin, et see puhastuselaine uhaks ka üle plankude ja puhastaks kõik plangutagused puhtaks, piirist piirini.

Algul, nagu mäletate, ei võtnud ajakirjandus kodukaunistamismõtet mitte väga tõsiselt. Sellepärast olen kahekordselt tänulik, et rahvas võttis seda tõsiselt. Teie võtsite seda tõsiselt.

Ühe inimese käsi ei jõua mitte iga plangutaguseni. Miljon kätt, need teevad imet.

Ja selle ime nimel ma soovingi teile jõudu tööle! Järgmise kodukaunistamisaasta lause olgu niisugune: "Küürime Eesti harjaga puhtaks!" Selleks teile kõigile südamlilik aitäh!